

УДК 747:728.1+504

АНАЛІЗ ДОСВІДУ ЗАСТОСУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО ПІДХОДУ ПРИ ФОРМУВАННІ ІНТЕР'ЄРУ ПРИВАТНОГО ЖИТЛОВОГО БУДИНКУ

БУЛГАКОВА Тетяна, ФРАНЦУЗОВА Діана
Київський національний університет технологій та дизайну, Україна
frantsuzova.diana@gmail.com

Надано результати аналізу досвіду проектування інтер'єру приватних житлових будинків з використанням екологічного підходу в Україні та за кордоном. Метою стало виявлення основних напрямів застосування екологічного дизайну при формуванні інтер'єру приватного житла. В ході аналізу було систематизовано основні сучасні прийоми та технологічні засоби екологічного дизайну в приватних житлових будинках, здійснено аналіз технологічних та естетичних аспектів світового досвіду застосування екологічного підходу при проектуванні інтер'єрів житла. Отримані результати можуть бути використані в учбовому і реальному проектуванні приватних житлових будинків.

Ключові слова: інтер'єр, приватний будинок, екологічний підхід, еко-будинок, еко-дизайн, сучасні технології.

ВСТУП

Еко-дизайн – один з напрямів всесвітнього екологічного руху, до завдань якого входить збереження і відновлення навколишнього середовища. Пріоритетним напрямком вирішення природоохоронної проблеми методами еко-дизайну стала ідея органічного включення створених людиною технологічних продуктів в середовище, та екологічного підходу в проектній культурі. [1]. Таким чином, актуальним є дослідження принципів, методів і засобів екологічного дизайну при формуванні внутрішнього простору житла, тобто штучно створеного середовища, де людина проводить більшу частину свого життя.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

На сьогоднішній день немає єдиної усталеної термінологічної бази стосовно екологічного дизайну, зустрічаються різні трактування самого поняття еко-дизайн, меж та областей його використання при формуванні житлового середовища. Враховуючи актуальність теми, метою дослідження стало узагальнення досвіду проектування приватних житлових будинків з використанням екологічного підходу для виявлення технологічних та естетичних особливостей розробки дизайну

житлових інтер'єрів з виявленням загальних напрямів формування інтер'єру житла в рамках цього підходу.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Екологія відіграє важливу роль у сьогодишній архітектурі і дизайні. І якщо на початку 20-го століття архітекторів і дизайнерів надихала естетика машин, то сьогодні архітектурно-дизайнерські форми все частіше нагадують біологічні організми – візуально й функціонально.

В основі екологічного підходу до проектування перебуває ідея доцільного «розумного» використання природних ресурсів і мінімізації негативних впливів урбанізації на навколишнє середовище. На його виникнення вплинула зміна парадигми: відношення до природних ресурсів як до чогось нескінченного, природнього. Логічною реакцією на це стала безліч розробок по відновленню використаних джерел, переробці відходів і вторинному застосуванню сировини. Крім цього, екологічна ситуація великих міст стала каталізатором появи архітектурно-дизайнерських проєктів нетрадиційних, незвичайних будинків і споруджень із специфічним внутрішнім простором, заснованих на застосуванні екологічних матеріалів, поновлюваних джерел енергії, сучасних будівельних технологій.

В результаті дослідження було виявлено декілька основних напрямів використання екологічного підходу при формуванні простору житлового будинку.

1. *Технологічний* – із застосуванням альтернативних джерел енергії та енергозберігаючих технологій. Такі будинки ще називають «пасивними».

Однією з основних вимог сучасності є зниження рівня споживання енергії, застосування альтернативних джерел енергії, більш екологічних матеріалів та технологій в будівельній галузі. В світовій практиці напрацьовано велику кількість механізмів та інструментів, які дозволяють ефективно впроваджувати принципи "зеленого" будівництва у всесвітніх масштабах.

Пасивний будинок виробляє енергії більше, ніж споживає. Такий результат досягається за рахунок застосування сучасних еко-технологій, як, наприклад, сонячні панелі, водяні насоси, вітряки, спеціальні пристрої даху для збирання дощової води, водневі чарунки для зберігання сонячної енергії, енергозберігаюча система освітлення, вентилявання та обігріву будинку.

Перший у світі пасивний (енергоефективний) будинок був збудований у 1991 році у Дармштадті-Кранштайн (Німеччина) і до тепер успішно виконує усі свої функції.

На сьогоднішній день за даними Міжнародної Асоціації Пасивних Будинків (International Passive House Association), таких житлових і нежитлових будинків у всьому світі більше 60000, і більше 14000 сертифіковано відповідно до критеріїв Passive House Institute [2].

Перший еко-будинок у нашій країні було збудовано у 2008 році. Нині вже існує декілька десятків будинків такого типу, зокрема в Києві,

Чернігові, Василькові (Київська область), Дніпрі, Харкові, Львові, Запоріжжі, Вінницькій області [3]. Однак, велика кількість заощадженої енергії є лише однією з безлічі переваг еко-будинку.

2. *Речовинний* – використання екологічно чистих та поновлюваних матеріалів в будівництві та дизайні. Одним із основних постулатів еко-будівництва є відсутність негативного впливу на навколишнє середовище та населення. Для цього використовуються екологічно сертифіковані та безпечні для здоров'я матеріали, які по можливості, місцевого виробництва, та за способом видобутку, перевезення, переробки – маловитратні.

Перший еко-будинок всесвітньо відомої французької компанії «Domespase» був побудований ще у 1988 році та на 95% зроблений з екологічно чистої деревини. Хоча дерев'яні конструкції - клеєні, вони не містять формальдегіду, і тому «Domespase» не накопичує ніяких шкідливих газів, статичної електрики, він не є джерелом радіоактивних випромінювань.

3. *Естетичний* – використання зовнішніх ознак еко-стилю в оформленні житлового будинку. Прагнучі створити теплу і комфортну атмосферу в будинку, сьогодні стрімко розвивається стиль еко-дизайну. Це поєднання природних матеріалів, форм і кольорів із сучасною технологією обробки. Інтер'єр багато в чому схожий на мінімалізм в дизайні, але є одна основна відмінність. Всі матеріали натуральні, кольори – природні, технології – інноваційні. В інтер'єрі з використанням еко-стилю багато світла. У кожній кімнаті бажано мати великі вікна. В інтер'єрі природного стилю фарба повинна бути натуральною та не нав'язливою. Основним фоновим тоном є білий, найбільш розповсюджені відтінки, такі як молочний, морська піна чи слонової кістки. В інтер'єрі еко-будинку просторо. Використовується мінімальна кількість меблів, прибирається усе громіздке, високе і темне, лишається те, що є компактним та функціональним. Меблі виготовлені з природних матеріалів. Підлога з дерева або каменю. У вологих приміщеннях можна використовувати керамічну плитку. Найважливішою прикрасою житлового простору в еко-стилі є живі рослини: маленькі, які можна поставити на підвіконня, та великі пряморослі дерева, які вирощують у діжках або керамічних горщиках.

ВИСНОВКИ

В результаті аналізу досвіду проектування приватних житлових будинків з використанням екологічного підходу в Україні та за кордоном, було виявлено основні напрями еко-дизайну, які можуть поєднуватися при проектуванні приватного житлового будинку, а можуть бути застосовані окремо. В подальшому передбачається продовження дослідження з метою виявлення принципів, прийомів і засобів екологічного дизайну в рамках кожного напрямку. Головна ідея використання екологічного підходу при формуванні житлового середовища – це звернення до природи, піклування й збереження навколишнього середовища і здоров'я власників еко-будинку.

ЛІТЕРАТУРА

1. Дизайнерська діяльність: Екологічне проектування. Науково-методичне видання / В.О. Свірко, О.В. Бойчук, В.М. Голобородько, А.Л. Рубцов, О.В. Кардаш, О.В. Чемакіна. К.: УкрНДІ ДЕ, 2016. 196 с.
2. Аббасова С. Будинки майбутнього: хто і як створює енергоефективне житло в Україні. Економічна правда. 2017. URL: <https://www.epravda.com.ua/publications/2017/02/24/621932/> (дата звернення: 13.11.2019)
3. Косо Й. Ваш новый дом. Энергосберегающие технологии: монографія. Москва : Контэнт, 2008. 233 с.
4. Bauer M. Green Building: Guidebook for Sustainable Architecture. Stuttgart: Springer, 2010. 210 p.

BULGHAKOVA T., FRANTSUZOVA D. ANALYSIS OF THE EXPERIENCE OF USE OF THE ENVIRONMENTAL APPROACH IN THE PRIVATE HOUSEHOLD INTERIOR DESIGN

The results of the analysis of the experience of designing eco-houses in Ukraine and abroad are presented. The purpose was to identify the main directions of using the green approach in the design of the interior of private homes. In the course of the analysis, basic modern techniques and technological means of ecological design of private homes were systematized, analysis of technological and aesthetic aspects of the world experience of using the ecological approach in the design of home interiors was carried out. The results obtained can be used in educational and real design of private residential buildings.

Key words: interior, private home, eco-friendly approach, eco-house, eco-design, modern technologies.